

Berichtje van de redacteur

Omdat we allemaal het onbekende tegemoet gaan dit jaar hopen we bij de World Parrot Trust dat jij, je familie en vrienden allemaal zo gezond blijven als mogelijk is. We houden de COVID-19 situatie nauwlettend in de gaten zoals het zich ontwikkelt en doen alles wat we kunnen om ervoor te zorgen dat onze collega's en veldteams gezond blijven en kunnen voortgaan met het helpen van de papegaaien in de wereld.

Veel van jullie vragen zich af – is mijn vogel veilig? Kort gezegd ja, het blijkt dat dit specifieke coronavirus niet overdraagbaar is naar of van onze huisdieren, Dus a.u.b. blijf doorgaan met genieten van je gevederde vriendjes. We kunnen hun liefde meer dan eens nu nodig hebben.

Intussen gaat het vitale werk van de WPT door. Op ons Macaw Mountain Bird Park en Nature Reserve zijn veel dingen aan de gang – en al tien jaar lang floreren de geelvleugel ara's. Op andere continenten is een nieuw hoofdstuk angebroken voor een groep grijze roodstaarten bij hun aankomst op het KIWA Centre in de UK en papegaaien, hersteld van de handel in wildlife, leven vrij op Morotai in Indonesië. Een laboratorium bioloog waagt een stap in de wilde wereld van het veld en een geliefde edelpapegaai overleeft een moeilijke ziekte.

We hopen dat al deze positieve verhalen een inspirerende balsem verschaft aan iedereen.

Houd je haaks

Desi Milpacher
WPT Publications Editor

KIWA Centre verwelkomt grijze roodstaarten ... na een serie ongelukkige gebeurtenissen

Door Desi Milpacher en David Woolcock

Op 31 januari arriveerden vijftig grijze roodstaarten *Psittacus erithacus*, nadat ze door de Europese autoriteiten in beslag waren genomen op het KIWA Centre van de World Parrot Trust in de UK. Ze zijn daar om professionele zorg te krijgen en vliegervaringen op te doen terwijl mogelijkheden voor hun verzorging op lange termijn en hun toekomst worden onderzocht.

Het was het einde van een episode waaronder rechtszaken, draaiërij aan de kant van een acteur met een onterechte claim op de vogels en actie van autoriteiten en ervaren dierentransporteurs om te kijken of de vogels eindelijk naar het thuis konden die ze verdienden.

De grijze roodstaarten waren oorspronkelijk in 2014 in beslag genomen in Hongarije en Bulgarije. Met daaropvolgende legale vorderingen dat het eigenaarschap van de papegaaien was toegewezen aan de beide regeringen, de WPT werd gevraagd te assisteren bij hun herplaatsing.

In 2016 werden de vogels, als tijdelijke locatie, naar een particuliere Franse locatie, waar ze heel goed werden verzorgd. Terwijl de vogels in het land waren begonnen dingen een andere wending te krijgen.

Een claim van eigenaarschap van de grijze roodstaarten werd gedaan door een afzonderlijk persoon (niet de houder van de locatie) en het ging van daar met als onderwerp van eventuele speculatie en ongeautoriseerde verplaatsing vanuit de particuliere locatie naar een Zoo in Pont Scorff in noord Frankrijk, tegen de doelstelling van CITES en de autoriteiten van de betrokken landen in. De regeringen van Hongarije en Bulgarije verzochten dat de grijze roodstaarten zouden worden verplaatst naar het KIWA Centre (zie hiernaast) om onder de hoede (geen eigenaarschap) van de WPT te zijn.

De Franse en Engelse regeringen ondersteunde de verplaatsing ook. WPT plande toen de hulp in te roepen van internationale erkende en ervaren dierentransporteurs uit de UK om de transfer uit te voeren. Op 27 januari ging het transport team op weg naar Frankrijk in een vrachtwagen met 62 transportboxen en de benodigde middelen om de vogels veilig te vangen en te hanteren.

Eenmaal door de Eurotunnel en over de grens arriveerden ze in Calais om te overnachten en na nog eens 420 mijl de volgende dag arriveerden het team in Lorient. Vroeg op de 29^e hadden ze een ontmoeting op de Gendarmerie Pont Scorff met het Franse Politie Team, het waren alle zeven ambtenaren van het OFB (Office Francais de la Biodiversity) plus een team politieagenten en een dierenarts.

Daarop volgde een briefing over de geplande operatie waarbij het team dierentransporteurs en de dierenarts officieel werden beëdigd om te assisteren bij de legale in beslagname van de grijze roodstaarten. Daarna arriveerden de ambtenaren en het transportteam kwart voor tien bij de Zoo de Pont Scorff

Twee paar wetsdienaars werden aan iedere uitgang van de zoo geplaatst, terwijl drie anderen naar binnengingen en de papieren voor de in beslagname overhandigden. Het transportteam werd gevraagd in de vrachtwagen te blijven totdat ze werden geroepen door de leidende Genderme.

Ze moesten vier uur wachten. Uiteindelijk kwam de leidende ambtenaar naar buiten en legde uit dat de persoon en zijn advocaat een wettelijk eis voor de onder hoede plaatsing van de grijze roodstaarten van de WPT. Omdat dit volgens de wet in Frankrijk was, moest de claim volledig worden onderzocht en hierdoor kon het transportteam de vogels die dag niet verplaatsen.

Bovendien werd er ook een klacht ingediend over de geschiktheid van de transportboxen, hoewel hij ze niet had gezien. Nadat het transportteam de benodigde IATA (International Air Transport Association, die tevens gelden voor het vervoer over de weg) papieren hadden getoond over de transportboxen werd deze bewering snel niet ontvankelijk verklaard door de wetsdienaren. Het transportteam moest een behoedzaam en onplezierig spelletje spelen omdat ze niet werden toegelaten in de zoo, werden beschuldigd en ondervonden vertraging en vroegen zich af wat er nog meer zou gebeuren. En nog erger het ging erop lijken dat de vogels door een onnodige stresssituatie moesten van extra handelingen te wijten aan de persoon in kwestie.

Later die dag werd de WPT gevraagd een langdurige verklaring af te leggen aan de Gendarmerie, die dan werd overhandigd aan de aanklager die verantwoordelijk was voor het bewijs. Er kon niks meer worden gedaan tot de volgende dag. De volgende dag maakte de tegenstander en zijn advocaat verscheidene uren bezwaar op de Gendarmerie waarbij ze het legale eigenaarschap van de vogels claimden en pas totdat dat klaar was kon de aanklager een beslissing nemen. Tijdens deze periode zat er niks anders op dan te wachten. Uiteindelijk besloot de aanklager in het voordeel van WPT en het transportteam, samen met de dierenarts en de ambtenaren van OFB gingen om 16.30u terug naar de zoo.

De wetsdienaars liet de beslissing van de aanklager zien aan het sujet (en een horde supporters), wat een luid en verbaal scheldkanonnade teweegbracht. De wetsdienaars moesten versterking laten aanrukken vanuit de Gendarmerie (op dat moment 20 in totaal), maar het transportteam was geschokt door de gebeurtenissen. Nadat de persoon weigerde toegang te geven tot de grijze roodstaarten haalde een ambtenaar een paar draadscharen tevoorschijn om het proces te versnellen.

De onrustige groep berustte uiteindelijk in hun lot. Pas toen kon het opgejaagde en uitgeputte transportteam de vogels vangen en onderzoeken en op weg helpen. Het was zeker geen strijd die de WPT en zijn partners hadden verwacht: papegaaien gered van de handel en dan opnieuw moeten worden gered omdat er gebrek aan inzicht is in wat de vogels echt nodig hebben.

De WPT en zijn partners hebben voortdurend hulp en steun gegeven aan de vogels, die altijd aan de landen hebben behoord waar ze in beslag genomen zijn, niet aan de personen, zoo's en liefdadigheidsinstellingen die hun best doen om ze van steun te voorzien. De deelnemende organisaties en regeringen hebben simpelweg een ondersteunende rol gespeeld om te bewerkstelligen dat hun overleven, herstel en hopelijk op een dag, onder IUCN-herintroductie regelgeving, repatriëring naar Afrika waar ze thuishoren.

Update uit het veld

Vrijheid: in beslaggenomen papegaaien gaan terug in het wild op Morotai

Door Mehd Halaouate, WPT Programma Manager in Indonesië

Vechten tegen de handel in wildlife in Indonesië is een voortdurend en gecompliceerd probleem, een waar de WPT zich voor inzet op de lange termijn.

Onze medewerkers ter plaatse werken al een paar jaar met het North Maluku bureau van bosbouw en het opvangcentrum, waarbij ze proberen de effecten op te lossen op de handel in papegaaien in het gebied. Bovendien zijn we hoopvol meer hulp te bieden aan deze vogels in

nood, waarbij we training geven aan rangers in verzorging en omgaan bij deze in beslagnames, waarbij we hen de verschillen leren in ondersoorten zodat de herstelde vogels kunnen worden vrijgelaten op hun juiste eilanden en we laten hun zien hoe je zieke vogels kunt herkennen en hoe te behandelen. We hebben tevens voor fondsen gezorgd voor de dagelijkse zorg van de vogels bij vele in beslagname zaken.

In september 2019 werden door de douane, 49 Molukse lori's *Lorius garrulus*, 15 alba kakatoes *Cactua alba*, 11 Molukse edelpapegaaien *Eclectus roratus* en 10 violetnek lori's *Eos squamata* in beslaggenomen. Een maand later, nadat we een bezoek hadden gebracht aan het centrum waar de vogels werden gehouden en discussies hebben gehouden met het hoofd van boscultuur, besloten we dat er grotere en meerdere ruimtes nodig waren. Uiteindelijk werden de kooien zo ontworpen dat ze uit elkaar gehaald konden worden en hergebruikt op andere locaties waar de vogels uiteindelijk zouden worden vrijgelaten. Het was ook belangrijk om de nieuwkomers gescheiden te houden van de herstellende vogels en ondersoorten onderling, zodat ze konden worden geobserveerd en onderzocht op ziekten.

Nadat de benodigde gezondheidschecks waren gedaan, waren we opgelucht te zien dat 30 van de Molukse lori's (ssp. *Morotaianus*) en zes van de edelpapegaaien (ssp. *Vosmaeri*) klaar waren voor vrijlating in het wild op Morotai Island in Noord-Molukken. De WPT werkte nauw samen met de lokale autoriteiten om hete evenement te plannen, wat op 4 februari 2020 plaatsvond.

Er werd een plan ontwikkeld om de bosstrook te monitoren waar de vogels waren vrijgelaten, in een poging om stropen te voorkomen. In een bemoedigende show van steun om de papegaaien en ander wildlife te beschermen die hier gedijen op het eiland, werd de vrijlating bijgewoond door dorpingen en hoogwaardigheidsbekleders uit het gebied. De overgebleven vogels van de in beslagname doen het goed, in de hoop dat ze snel zullen worden vrijgelaten in voor hun geschikte gebieden.

Ara berg:

Bescherming van de geelvleugel ara in Honduras komt op gang.

Door Lloyd Davidson – managing director, Macaw Mountain; President, PRO-ALAS

Het is jaren geleden dat we in PsittaScene schreven over de vrijlating van de geelvleugel ara *Ara macao* in Cópán Ruinas, Honduras (zie Sacred Valley of Macaws, PS winter 2015). Hieronder beschrijft veranderingen die zich hebben voorgedaan in het programma zelf en in de richting van onze toekomstige inspanningen.

We hebben het voordeel van een grote Maya ruïne en World Heritage Site locatie voor de vrijlatingen die vol staat met ara symbolen, prachtige ara beelden, een kunstenaar K'inich Yax K'uk'Mo' genaamd (schitterende Quetzal-Ara) en elk jaar worden bezocht door 80.000+ Hondurezen. Dit is ons "verkoopbureau" en heeft de afgelopen 10 jaar het programma populair gemaakt over het hele land omdat bezoekers van de site naar huis gaan met verhalen en foto's – de impact zowel lokaal als nationaal is verrassend geweest.

We hebben nu 6 vrijlatingen gehad in de Cópán vallei en met een toenemend aantal vogels jaarlijks overschrijdt de groep geelvleugel ara's die vrij vliegen de 70 stuks.

De geelvleugel ara is de nationale vogel van Honduras, maar de persoonlijke ontmoetingen met de luidruchtige troep op de archeologische site heeft hun beeltenis populairder gemaakt in heel het land door advertenties, muren, toeristische promoties en meer.

De ara's zijn ingeburgerd in de gemeenschap van de Cöpan Ruinas en hun aanwezigheid heeft een duidelijke impact gehad hier. De 870km² "Sacred Valley of the Scarlet Macaw" is nu een wettelijk vastgestelde beschermd gebied voor de vogels in vier staten en de stad heeft een "Guacamaya Fest" ingesteld dat jaarlijks in grootte en enthousiasme groeit. (Guacamaya is de naam voor ara in het Spaans, RV)

Van een pessimistische start 10 jaar geleden toen de lokale bevolking dacht dat het onmogelijk was dat hier in vrijheid konden leven, bewijzen de ara's zichzelf geliefd en meer en meer invloedrijke leden van de gemeenschap.

Bijna zes jaar geleden begonnen we een tweede herintroductie poging met de geelvleugels op een privé eiland buiten de noordelijke kust. De Cöpan vrijlatingen waren succesvol genoeg geweest om ons te laten merken dat we een "model" hadden ontwikkeld dat ergens anders ook kon werken.

We waren op dat moment bezorgd dat de wilde geelvleugel populatie, in het afgelegen Hondurese Moskita serieus bedreigd werd door doorlopende handel, habitat vernietiging en agrarische uitbreidingen. Tijdens een bezoek om de conditie van een daar levende populatie geelvoorhoofd amazones op het eiland, leek het Jamie Gilardi van WPT dat "dit het meest veilige stuk land in Midden Amerika zou kunnen zijn".

We hadden gediscussieerd over de noodzaak van een reserve populatie van geelvleugel ara's om het verlies van wilde vogels te compenseren en dit, met volledige medewerking van de eilandeigenaar, werd het realiteit.. Na zeven vrijlatingen in zes jaar tijd vliegen er meer dan 70 geelvleugel ara's boven het eiland, waar ze broeden en kuikens produceren voor de toekomst.

Veranderingen in aanpak

Het klaarblijkelijke succes van de ara vrijlatingen in Copán en de Bay eilanden heeft geleid tot een groeiende interesse bij dezelfde pogingen ergens anders in het land. Dit heeft onze denkwijze meer gewijzigd naar een bredere aanpak en heeft geëist dat we onze regerings/politieke connecties en assistentie verbeteren evenals externe bronnen voor fondsen. We hadden het geluk om onze connecties met ministers van belangrijke regeringsdepartementen te kunnen verstevigen die hadden ervaren met de ara's in Copán en gunstig gezind waren over onze inspanningen.

Dit leidde tot twee vergaderingen met president Juan Orlando Hernandez, die verscheidene jaren een groep van 10 geelvleugels op zijn landgoed heeft vliegen. Hij is enthousiast over de mogelijkheid om ara's als een milieumiddel te gebruiken en heeft zes sites aangewezen waarvan hij hoopt daar de vrijlatingen te kunne uitbreiden. Hij hoopt dat we een "Route of Guacamayas" over het hele noordelijke deel van het land kunnen opzetten, die natuurlijke gebieden verbinden in een beschermingsproject waarbij waarschijnlijk de toerisme sector van zal profiteren.

Als privé sector is Macaw Mountain beperkt op fondsen van buitenaf en internationale samenwerking dus hebben we een NGO opgericht, "PRO-ALAS" ("PRO-WINGS in het Spaans") om projecten buiten Copán te leiden en in de toekomst misschien in naburige landen. Zijn missie zal bepaald worden door de "Vier R's – Rescue (redding), Rehabilitation

(herstel), Reproduction (nakweek) en Release (vrijlating)”, waarbij educatie een belangrijk onderdeel zal zijn. De NGO zal samenwerken met de regering over planning en vergunningen en zal financiële hulp van hun en elders kunnen aannemen.

Zou Honduras actief deelnemen in de projecten met PRO-ALAS zoals ze van plan zijn, dan zou het voor het eerst zijn.

Normaal gesproken geven regeringen een “Ja of een Nee” over een project en kijken toe hoe de NGO al het zware werk doet. Een andere unieke stap is dat de Honduran Army een Milieu Brigade (C-9) heeft gevormd om actief in te grijpen in gevallen van habitatvernietiging en dierenhandel. We hopen nauw samen te werken omdat zij alleen kunnen optreden als wethandhavers in de afgelegen Honduran Moskitia, nog steeds een wetteloze zone maar uiterst belangrijk vanwege zijn wilde populaties van zowel de geelvleugel- als de soldaten ara’s.

PRO-ALAS zal de reeds bestaande middelen, ervaring en verkregen ervaring bij Macaw Mountain bij de praktische herstel en vliegtraining aspecten van herintroductie. Terwijl aanvankelijke publieke pogingen zich richten op de geelvleugel ara’s zullen wij continue werken ten behoeve en voor vrijlating van een brede variëteit van Midden Amerikaanse papegaaien, toekans en roofvogels.

Om belangrijke uitbreiding van het vrijlatingsprogramma in Honduras te krijgen, en eventueel in andere delen van Midden Amerika, moeten we het aantal van voor handen zijnde ara’s vermeerderen. Onze ervaring is geweest dat donaties en in beslagnames door de wildlife autoriteiten slechts 30-40% ervan kan vliegen. Met geluk en zou een aanvullende 20% onderdeel kunnen uitmaken van een broedpaar die vliegers produceren, maar de rest zijn kandidaten voor zorg op lange termijn.

Om broeden te bevorderen hebben we totnogtoe gesteund op een combinatie van nestbomen in de vallei en een toenemend aantal broedparen in “appartementen” in de grote voliëres bij Macaw Mountain. Vijf jaar geleden hadden we jaarlijks tien geelvleugel kuikens maar dit is gestaag toegenomen naar 32 in 2019. Hoewel het positief is, is het onvoldoende voor gewaagde herintroductieprogramma’s over het hele land. Wij werken aan twee opties: een, om een broedcentrum op te zetten in het vogelpark met couveuses, broedmachines en getraind personeel om het maximum te halen uit onze 12-15 paren in voliëres en twee: een samenwerkingscontract wat we hebben met “Experience Xcaret”, een degelijke toeristische exploitatie in Yucatan in Mexico, met het meest productieve broedprogramma van de *Ara macao cyanoptera* Nicaraguaanse geelvleugel ara. Zij willen hun vrijlatingsprogramma op een verantwoorde manier uitbreiden en wij hebben een reeks records van succesvolle vrijlatingen dat zou kunnen helpen. Mexico verbiedt op dit moment de export van geelvleugels maar het onderwerp is besproken door de presidenten van Honduras en Mexico en een positieve uitslag lijkt een mogelijkheid op lange termijn. Zulke internationale samenwerking om een iconische soort, over geschikte delen van zijn voormalige verspreidingsgebied, te herplaatsen, zou een regionale precedent scheppen. Ons programma kan snel accelereren met deze grote aanwas van gezonde, microchipped, 100% vliegende ara’s.

De afgelopen jaren brachten belangrijke veranderingen in de Macaw Mountain programma’s en mogelijkheden. Allereerst hoopten we een kans te scheppen voor de ara’s van Honduras om hun aantallen te vergroten en mogelijkheid tot overleven. Hoewel de Maya’s wisten dat ze

heel speciaal waren, hebben we onderschat wat de impact is die groepen van de spectaculaire, krijgsende vogels kan hebben op personen op hun vlucht door de lucht. Normaal wordt alle activiteit gestaakt, iedereen kijkt omhoog terwijl ze passeren en iedereen draagt dat moment met zicht mee. Nu lijkt het erop dat het initiatief nu bij de geelvleugels ligt en we hebben moeite om de mogelijkheden die ze creëren bij te houden.

In Copán Ruinas hebben ze de gemeenschap in hun greep, schepte hun eigen “Sacred Valley”, hebben nu hun eigen festival en hebben zowel het dorps-toerisme doen toenemen als de reputatie van het vogelpark. In Honduras wordt hun aanwezigheid door het hele land gezocht, ze worden een icoon en kracht middel van bescherming hier, ze hebben de aandacht van presidenten en ministers en het lijkt erop dat ze van plan zijn dit over het hele land en ver daar buiten te doen. Macaw Mountain, nu met hulp van PRO-ALAS, probeert de pas erin te houden.

© Vertalingen Ria Vonk

Door problemen met het verzenden van post vanuit Engeland vanaf begin dit jaar, sturen we nu de eerste twee magazines tegelijk.